

Forskningspolicy Statens museer för världskultur

I Världskulturmuseernas instruktion stipuleras att ”myndigheten ska dokumentera och belysa olika kulturers yttringar och villkor samt kulturmöten och kulturell variation, historiskt och i dagens samhälle, nationellt och internationellt. Myndigheten ska främja tvärvetenskaplig kunskapsbildning och publik verksamhet i olika former.”

Forskningspolicyn roll är att ge stadga åt denna kunskapsbildning. Policyn är långsyftande och relaterar till hela myndighetens verksamhet. Detta kräver ett brett och mångvetenskapligt forskningssammanhang, liksom en aktiv samverkan med det omgivande samhället.

Forskningspolicyn konkretiseras i en forskningsstrategi som sträcker sig över ca 3 år och formuleras i nära relation till utställningsplanering och övriga verksamhetsplaner, och vice versa. Myndighetens forskningssamverkan samordnas utifrån policyn och strategin av myndighetens forskningsråd, vars ledamöter utses av överintendenten på förslag från avdelnings- och enhetschefer för en mandatperiod om 1-2 år. Forskningsrådet är ett rådgivande och beredande organ inför ledningsgrupp och överintendent. I samband med mer strategiska avväganden om aktuella forskningsrelaterade frågor med relevans för myndighetens långsiktiga arbete kan forskningsrådet utökas med externa ledamöter. Dessa utses av överintendenten på förslag av forskningsrådet eller övrig ledning.

Statens museer för världskultur följer regeringens forskningsproposition (Prop. 2016/17:50) som definierar forskning och utvecklingsverksamhet (FoU) ”som ett systematiskt arbete för att söka efter ny kunskap eller nya idéer med eller utan en bestämd tillämpning i sikte. Här ingår också systematiskt arbete som utnyttjar forskningsresultat, vetenskaplig kunskap eller nya idéer för att åstadkomma nya material, varor, tjänster, processer, system och metoder, eller väsentliga förbättringar av redan existerande sådana.”

Forskning utan bestämd tillämpning i fokus kallas *grundforskning*, till skillnad från *tillämpad forskning*. Det arbete som utnyttjar tidigare forskningsresultat kallas *systematiskt utvecklingsarbete*. Myndighetens egenfinansierade verksamhet ligger främst inom de två sistnämnda fälten via personalkostnader samt satsningar på utställningar och andra publika aktiviteter. Myndighetens eventuella grundforskning bedrivs i projektform, i huvudsak med extern finansiering och i samarbete med universitet, högskolor och andra forskande institutioner nationellt och internationellt. Den forskning som Världskulturmuseerna finansierar ska bygga på principen om öppen data och ha tydlig relevans för, och koppling till, myndighetens övriga verksamhet och mål. All forskning som myndigheten är delaktig i skall följa Vetenskapsrådets etiska regler. Liksom all annan verksamhet vid myndigheten ska även forskningen respektera den statliga värdegrunden.

1

Forskningens roll i uppdraget

Genom de samlingar de förvaltar, och sin publika verksamhet har museer möjlighet att generera andra slags forskningsfrågor och metoder än universiteten, och museer har också direkta kanaler att nå ut med sina resultat till allmänheten. Den vetenskapliga kunskapens ställning på museer är därmed viktig såväl för museerna själva som för universiteteten och samhället i stort.

Såväl kulturforskning som forskning om lärande har utvecklats starkt och lagt till nya viktiga perspektiv de senaste decennierna. För att förmedla ny vetenskaplig kunskap och använda nya och vetenskapligt validerade didaktiska metoder behövs fortgående forskning kring de samlingar som Världskulturmuseerna förvaltar och deras publika verksamhet.

Världskulturmuseerna förvaltar samlingar av runt 450 000 föremål och drygt 1 miljon fotografier från i stort sett hela världen. Det historiska spannet som samlingarna täcker är många tusen år. Samlingarna relaterar därmed till en mängd forskningsfält och hundratals specialområden. Genom forskning kan vi ställa nya frågor till materialet. Forskning om klimatförändringar och historisk DNA är bara två fält som har lagt till nya frågor till dessa samlingar.

Alla delar av museiverksamheten kan utvecklas genom att relatera till aktuell forskning och att bli föremål för forskningsstudier. Världskulturmuseernas paroll om 'publiken i fokus' ska genomsyra även forskningen. Därmed behövs nationella och internationella forskarnätverk och kontakter, och forskningskunnig personal som kan upprätthålla dessa.

Förfrågningar om deltagande i forskningsprojekt bereds av forskningssamordnaren och behandlas av forskningsrådet. För att kunna komma ifråga ska forskningsprojekt uppfylla gängse kvalitetskriterier hos de etablerade forskningsfinansiärerna.

Projekten ska alltid innehålla en kommunikationsdel kring hur forskningen kan komma publiken till del, digitalt eller fysiskt, samt ett säkerställande om att forskningsresultaten tillgängliggörs för myndigheten.